

ADRESAR ČESKÝCH SPOLKŮ.

OMAHA.

Rád Palacký č. 1 ZCBJ. Odbyvá své pravidelné schůze každou čtvrť...

Těš Jed Sokol v Omaha. Odbyvá své pravidelné schůze každou čtvrť...

Podp Sokol Tyrš č. 1. Odbyvá své schůze dvakrát měsíčně každou...

Jan Hus Lože č. 6 Byt Pythia. Odbyvá schůze každou první a třetí úterý...

Bohemia Lože č. 814 AOUW. Odbyvá své pravidelné schůze v Národní síni...

Tábor Columbus č. 69 WOV. Odbyvá schůze každé 2. úterý v měsíci v Národní síni...

Tábor Nebraska č. 4771 MWA. Odbyvá své pravidelné schůze každou první a třetí úterý...

Tábor Nebraska Lips č. 188 WOV. Odbyvá schůze každé 2. úterý v měsíci v Národní síni...

Sbor Vlastilava č. 99 JCD. Odbyvá schůze každou 1. neděli v měsíci v Národní síni...

Sbor Boleslava č. 60 JCD. Odbyvá schůze každou 2. neděli v měsíci v Národní síni...

Sbor Hvězda Nové Doby č. 86 JCD. Odbyvá své schůze každou 2. neděli v měsíci v Národní síni...

Sbor Martha Grove č. 10. Odbyvá své pravidelné schůze vždy 4. neděli v měsíci...

Sbor Čechie D of H č. 161 AOUW. Odbyvá své pravidelné schůze každé 2. a 4. čtvrť...

Sbor Lille č. 9 Kraha Dřevařek. Odbyvá své pravidelné schůze vždy v čtvrť...

Podp sobor Sokolů Tyrš č. 1. Odbyvá své schůze dvakrát měsíčně každou...

Těš Jed Sokol v Se Omaha. Odbyvá své pravidelné schůze jednou měsíčně...

Fraha Lože č. 828 AOUW. Odbyvá své pravidelné schůze 1. a 2. úterý v měsíci...

Tábor Žižkův Dub č. 115 WOV. Odbyvá své schůze každou první neděli v měsíci...

Rád Palmové Dřevo č. 7. Kruh Dřevařek, v Se. Omaha. Odbyvá schůze...

Chas. Kaufman, popisující jednatele a veřejný notář...

Na zamíslané mezinárodní výstavě v Omaze obdržel v odvodu písmo...

Krugův ležák Cabinet Beer. ZLALOU MEDALI. 171 ležáků čestný a jeho osvícení...

Fred. Krus Brewing Co. 1007 Jackson St. Třetího ul.

Prodáváče na Knihovnu Americkou. Pouze \$1.00 ročně

Dr. E. Holovtchiner český lékař.

Office na rohu 15. a Howard ul. Sheely's Block, č. dveří 210. Telefon 1488.

H. Gifford M.D., Geo. Bicknell, M.D. ZRAKU - SLUCHU. 1404 FARNAM UL., OMAHA, NEB.

Louis Berka, český právník. Právní v č. 934 N. Y. Life Bldg., Omaha.

C. H. KUBÁT zkušební český právník. Právní: Barker Block, roh 15. a Farnam. Číslo pokoje 22.

The Harris Abstract Co., vyhotovují abstrakty každého majetku v tomto okrese za ceny velmi nízké.

Omaha Stove Repair Works, 1207 Douglas ulice. Mají na skladě všechny druhy správek...

Study Law at Home. Jediná dráha do Chicaga, která cestujícím poskytuje každodenní vlaky...

OHCETE LACINOU FARMU? Teď snad ví již každý, že LACINÉ a DOBRÉ pozemky jsou nyní k dostání...

H. G. GAUGEN, Land Com'r. C. M. & St. P. Ry. MILWAUKEE, WIS.

Postarejte se o budoucnost svých rodin. WOODMAN of the WORLD, jen výpisek pojistné správně a rychle.

JEDNÁNÍ V ŘEČI ČESKÉ. Hledají se jednatele. k založení nových táborů. Vřadné podmínky.

Knihkupectví Pokroku Západu. Máme na skladě velké množství spisů zábavných a poučných se všemi možnými obory.

Mezi emigranty. II.

Na druhý den ráno měl být vypraven z Brem vstěhovalce vlakov do Bremerhaven, aby tam vstoupili na připravenou loď. Tu přiležitost jsem nechtěl propást.

V Bremach se každý vstěhovalce, jak začne pomýšlet na Ameriku, dovídá nejdříve. Tam odtud dostává se mu poučení; tam mu vše potřebné pro cestu zakládá sami. Prostý člověk, když ho jednou posedia myšlenka vstěhovat se do Ameriky...

Čeští učitelé a čeština. "Les extreme se touchent", protivy se dotýkají! S pýchou poukazuje na stále vzrůstající počet českých učitelů a učitelek na anglických školách...

Rok od roku emigrantů do Ameriky ubývá asi vlivem stoupající kultury a zlepšených poměrů hospodářských v jednotlivých zemích evropských. Od r. 1890 klesal počet vstěhovalců, ubírajících se přes Bremo tímto způsobem: r. 1890 dopraveno z Brem 141,425 osob; r. 1891 — 139,821; r. 1892 — 129,415; r. 1893 — 109,400; r. 1894, kdy se v Americe zhoršily poměry hospodářské...

Hlavním cílem vstěhovalců je severní Amerika. R. 1897 volilo se 46,798 vstěhovalců 44,382 osob severní Ameriku; 305 Brasi-lii, 917 Argentinu, 458 Afriku, 135 Asii, 601 Australii (tam ubírají se nejvíce Němci z říše, 309). V posledních letech jsou proudy vstěhovalců, které volí jiné země, nežli severní Ameriku, neustále silnější, zejména do Austrálie.

Podle příslušnosti prošlo Bremo r. 1897 z Německa 9559 vstěhovalců; z Rakousko-Uherska 15,584; z ostatních zemí evropských 9678, z jiných zemí 11,977. Z jednotlivých zemí Rakousko-Uherska šlo přes Bremo do ciziny r. 1897 z Uher 8,092 osob (roku 1896 — 11,726), z Čech 1,794 (proti 2,054 v roce 1896), z ostatních zemí 5,698 (r. 1896 — 13,726, nejvíce z Halic). Češové volí skoro všem za novou vlast Spojené Státy severoamerické, jen 13 se jich vstěhovalo do Brazílie, 30 do La Platy.

Vstěhovalci mají své tažné doby — říká jim "Zug" — kdy se jich stěhuje do zámožných krajů veliké množství. Shodují se skoro s dobami tažných ptáků. Nejvíce odjíždí jich z Brem v druhé polovině dubna a v květnu (letos byl obzvláště silný příval), pak zase v říjnu a září. Tu bývají vstěhovalce hostince přeplněny; z těsných tiskových lůžek v mezpalubí mládky které systává prázdné. Tehdy paroplavební společnosti mají radost, hostinčí jsou spokojeni, jen těm vstěhovalcům není asi do veselí.

Čeští učitelé a čeština. "Les extreme se touchent", protivy se dotýkají! S pýchou poukazuje na stále vzrůstající počet českých učitelů a učitelek na anglických školách, což jest čestným důkazem nejen schopnosti česko-amerického mládeže, ale i péče značného průměrného procenta rodičů českých o výchování a vyškolení dětí, ale na druhé straně — jak to vypadá s naším českým školstvím zde a jmenovitě s hlavním jeho účelem, se znalostí češtiny, mateřštiny, v našem dorostu?

Jaká zde je bilance? Kolik máme zde trochu jen povolání českých učitelů, kteří by mohli a dovedli vstěhovati znalost otecké řeči do česko-amerického mládeže, aby tato naučila se aspoň trochu správněji česky mluvit a psati a naleza pravou zálibu na českém čtení, vzdělala se i českým směrem a seznala skutečný význam národa našeho na kulturním kolbišti světovém? Jak jsou v tom ohledu opatřeny naše školy, ty ubohé česko-americké, velikou většinou? Co se vůbec děje v tom směru a jak?

Odpověď je velmi smutná, rozhodně nás zahanbuje a výsledkem této naší nedbalosti jest samozřejmě při pohledu na česko-americkou omladinu, v níž mladík nebo děvče, kteří by stejně téměř ovládali oba jazyky, jsou skutečnou vzácností. Veliké, hrozné zrovna procento českého mládicha pokolení, v Americe již vychovaného, nemá u české, správné, trochu jen lepší mluvy ani zdání, "vyšší" češtině nannoze ani neporozumí, českou knihu nevezme do ruky, ba ani novin si nevšímne. Kde jsou trochu lepší poměry, mají o to zásluhu hlavně buď vědomostí, nebo "tvrďáci" rodičové, ale české školy málo, přamálo, ač mnozí učitelové, ku cti jejich budí spravedlivě uznáno, snaží se dobiti, pokud jen sly jejich stačí, aby do světců svých vpravili aspoň ty

spokojeni, jen těm vstěhovalcům není asi do veselí.

O Bremach se každý vstěhovalce, jak začne pomýšlet na Ameriku, dovídá nejdříve. Tam odtud dostává se mu poučení; tam mu vše potřebné pro cestu zakládá sami. Prostý člověk, když ho jednou posedia myšlenka vstěhovat se do Ameriky, zná vše o jízdě do Ameriky do takových podrobností, že to překvapuje. O to stará se již obchod sám.

Duševní stav člověka, který se obrátí myšlenkou vstěhovat se, jest patologický a při tom nakažlivý. V Bremach jsou čtyři dopravní firmy, které jsou v úzkém spojení se Severoněmeckým Lloydem. Rakouští vstěhovalci obracují se nejvíce na firmu "Kareš a Stotzky" a "F. Missler". Že slouží příslušníkům rakouským, vidět z jejich nápisů. Jsou na nich zastoupeny skoro všechny hlavní jazyky v Rakousku obvyklé. Při firmě "Kareš a Stotzky" jest na př. čef Čech, a kromě toho čtyři úředníci Češi, jeden Polák.

K firmě, která vstěhovalcům prostředkuje, mají velikou důvěru. Mezi vstěhovalci udržuje se až pověrečný strach, aby nebyli ošizeni. O tom mají už svou tradici. Proto jsou mnozí velice nedůvěřiví.

Češi, úředníci firmy "Kareš a Stotzky", vypravovali mi tuto příhodu: Přijel prý jednou k večeru do Brem veliký zástup Rusínů. Měli reklamní listky, na jednom z nich byla podobizna socha firmy, p. Jelínka, na druhém socha svobody v přístavu New-Yorském. Na nádraží volali, jak jim podle návodu uložili: "Kareš a Stotzky!" Objevil se úředník firmy, že je zavade do bytů. Vádcé jejich, který ovšem jako ostatní neuměl číst, podívá se na úředníka, pak vytáhne reklamní listek a prohlíží obrázek. To že není pan Kareš, že je chtějí někam zavést. Vše vymlouvání a vykládání bylo marné. Nevěřili ani tomu, že jsou v Bremach. Kde prý je ta Panenka Marie, co mají na tom druhém obrázku. Tu že prý najdou, až přijedou do Ameriky. Ale nevěřili přece. Rozestavili se na proťe před nádražím a tam že budou nocovat; začali si už dělat na náměstí ohně. Policie byla bezmocná. Teprve po dlouhé době přistoupili na to, aby vypravili k nemocnému chefovi deputaci a aby se o tom přesvědčili, že jsou v Bremach a že je to u pana Kareše. Trvalo hodnou chvíli, nežli se rozešli do svých nocleháren.

Čeští učitelé a čeština. "Les extreme se touchent", protivy se dotýkají! S pýchou poukazuje na stále vzrůstající počet českých učitelů a učitelek na anglických školách, což jest čestným důkazem nejen schopnosti česko-amerického mládeže, ale i péče značného průměrného procenta rodičů českých o výchování a vyškolení dětí, ale na druhé straně — jak to vypadá s naším českým školstvím zde a jmenovitě s hlavním jeho účelem, se znalostí češtiny, mateřštiny, v našem dorostu?

Jaká zde je bilance? Kolik máme zde trochu jen povolání českých učitelů, kteří by mohli a dovedli vstěhovati znalost otecké řeči do česko-amerického mládeže, aby tato naučila se aspoň trochu správněji česky mluvit a psati a naleza pravou zálibu na českém čtení, vzdělala se i českým směrem a seznala skutečný význam národa našeho na kulturním kolbišti světovém? Jak jsou v tom ohledu opatřeny naše školy, ty ubohé česko-americké, velikou většinou? Co se vůbec děje v tom směru a jak?

Odpověď je velmi smutná, rozhodně nás zahanbuje a výsledkem této naší nedbalosti jest samozřejmě při pohledu na česko-americkou omladinu, v níž mladík nebo děvče, kteří by stejně téměř ovládali oba jazyky, jsou skutečnou vzácností. Veliké, hrozné zrovna procento českého mládicha pokolení, v Americe již vychovaného, nemá u české, správné, trochu jen lepší mluvy ani zdání, "vyšší" češtině nannoze ani neporozumí, českou knihu nevezme do ruky, ba ani novin si nevšímne. Kde jsou trochu lepší poměry, mají o to zásluhu hlavně buď vědomostí, nebo "tvrďáci" rodičové, ale české školy málo, přamálo, ač mnozí učitelové, ku cti jejich budí spravedlivě uznáno, snaží se dobiti, pokud jen sly jejich stačí, aby do světců svých vpravili aspoň ty

nejnutnější základy českého pravopisu a vzbudili v nich kousek aspoň porozumění a zájmu pro české čtení.

To jest však bohužel, jen máty a počet dítek, takovým učitelům svěšený, je poměrně malý, deba pak, v níž může na ně býti trochu působeno, celkem krátká, buď o prázdninách, nebo v neděli dvě tři hodiny. Veliká většina českých dítek nemá buď přiležitosti aspoň takovouto českou školu navštěvovati, nebo se hřšně nedbalosti rodičů ji nenavštěvuje, i když přiležitost má, anebo konečně padne do rukou učitelů buď málo dbalých, nebo po případě nezptobilých, jak tomu mnohde, bohužel, také je.

O povolání učitele panuje značná nouze, neboť nekaždý, kdo již nezapsal "i" a "y", jest také schopným učitelem pro českou školu, a nannoze není ani takových zde s dostatek, kteří by se chtěli nejen v nevýnosné, ale vůbec nevděčné postavení takové uvázati.

Jedním slovem: české školství je až na řídké výjimky zde na psu — o tom snad nebudeme se ptíti, až je to přiznání velmi smutné a trpké — neboť může se vykázati výsledky jen pranepatrnými a neposkytující v sobě záruku ne snad rozvoje, ale vůbec jen zachování národnosti naší zde, což jest při nejmenším přec jeho účelem a cílem.

Hlavní pak příčinou toho jest nejen zákonitá nepovinnost návštěvy českých dětí do české školy (což by však mělo býti svatou povinností všech rodičů, světější, než-li sám zákon), ale i nedostatek zřízení o obsazení stávajících škol českých málo způsobilými sílami učitelství, od nichž mnozí i jinak docela rozumní a vlastně nechtí rodičové přamálo očekávají poučení dítek a proto v posílání těchto do české školy jeví značnou vlnost.

Tak na jediné straně dodáváme cenný materiál učitelství pro školy anglické, přilévající opravdu takřka vodu do moře, třeba že nám to ovšem ke cti slouží, ale na straně druhé máme citelný nedostatek učitelů pro předmět zde pro nás nejdůležitější, pro pouhé jen naučení se mládeže naší řádné jazyku mateřskému, aby zůstala nám pokud možno zachována!

A příčina toho? Zajisté, že jen peníze, ten všemohoucí dolar, kolem něhož vše se zde otáčí. Proč vrhají se děti českých rodičů na učitelství anglické? Poněvadž vědí, že naleznou v něm živobytí, o čemž při učitelství českém za nynějších poměrů nemůže být ovšem ani tak říka řeči. Za peníze bychom si mohli také opatřiti řádné české učitele ze staré vlasti a nespořehali na vlastenectví, neb opět na zbledování existenci některých těch nynějších učitelů, kteří pak nuceni jsou sloužiti za pakalet, při němž není možno ani žít, ani umřít a u nichž pak z těch důvodů nutno přimhouřiti ohledně způsobilosti ne snad pouze jedno, ale obě dvě oči!

Poněvadž však, bohužel, nestává právě nádeje, že by při panujících poměrech mohlo se něco podobného mezi našim lidem docílit i v to i vůči tak makavé mizerii ve věci přec tak veledůležitě, zdá se nám býti velmi vhodným krok, jež učinil český člen školní rady v Chicagu, pan Christ. Walleck svým návrhem, aby v každé chitcagské škole, kterou navštěvuje 50 procent některých jím národnosti než anglické, vyučovalo se také tomu jazyku, který jest dotčným dítkám mateřským.

Poměry takové panují v Chicagu v celé řadě škol a myslíme, že i v jiných městech buď jsou, nebo daly by se docílit větším skuením českých dítek do jedné školy. Výhody zařízení toho, jistě spravedlivého, jsou pak s našeho národního stanoviska samozřejmými: obdrželi bychom z veřejných peněz, na něž přece také značným dílem přispíváme, české učitele, kteří jsouce řádně placeni, mohli by se povolání svému řádně věnovati. Dítky naše, více nuceny k návštěvě českého vyučování, by od něho skutečně získaly, zcela jinak by se národné probouzeví, jinou dokonalost by v mateřštině nabýly a ji si tím zamilovaly.

Prospěch toho by vůbec byl velmi dalekosáhlým. Český učitel, postavený na solidní základ, mohl by zcela jinak v národním věku života spolupůsobiti, neodvisleji. Čeští osadníci kupili by se spíš poblíž školy, v níž by se

čestně vyučovalo a tím by vznikaly trvalejší osady krajanů. Mládež naučila by se oceňovati řeči rodičů svých i prakticky a vše by mohlo vzíti na sebe jinou trochu tvářností, než-li nyní.

Překážky k dosažení toho jsou ovšem značné, avšak čeho možno na světě dosíci bez obtíží a které překážky jsou nepřekonatelné při poctivé, svorné a vytrvalé snaze, zvláště v této zemi, kde každý hlas padá na váhu? Jen s chutí do díla. Cíl je mnohoslibný a stojí za náhamu! Kdo se o nic nepokouší, nic nedosáhne a čím více žádáme, tím větší máme nádeje něco aspoň vyčiniti. Bude to dlouhá práce, ale nutná a čestná! Již samotným vystoupením pro požadavek takový uděláme si čest v očích spravedlivého pozorovatele a okolnosti mohou se ukázati po případě zcela příznivými.

Podporovati pak nás bude jedna věc: všeobecně téměř zavedené vyučování němčině na veřejných školách. Když možno je to při řeči jedné a to i ve školách s malým třeba jen procentem dětí německých, proč by měl zdáti se požadavek náš nemravným, neskromným pro školy, kde by aspoň polovice dítek bylo českých! Máže nám to odepřítí nestraný, střízlivý soudce? Zajisté nikoliv!

Přimlouváme se tedy za pokud možná brzkou, všeobecnou akci ve prospěch našeho práva, v záležitosti tak veledůležitě! Jest právě čas a každé chvíli jest škoda!

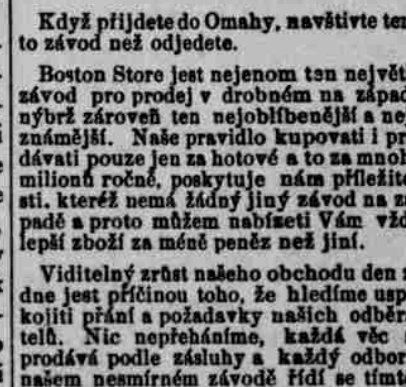
VÍTEJTE ČECHOVÉ! VÍTEJTE KRAJANÉ DO OMAHY! Použijte výhody laciných výletních cen jízdních do Omahy!

Přijďte se podívat na výstavu VHSI Ameriky a ušetřte mnoho peněz nakoupením všech potřeb v

Boston Store.

J. L. BRANDEIS & SONS, MAJITELÉ. severozápadní roh 6. a Douglas ulice (ve středu samého města) Omaha, Nebr.

Čeští klerkové v každém oddělení. Největší závod pro prodej v drobném na západě. 500 prodáváče.

Když přijedete do Omahy, navštivte tento závod než odjedete. Boston Store jest nejnovou ten největší závod pro prodej v drobném na západě nbyř zároven ten nejoblíbenější a nejznámější. Naše pravidlo kupování i prodávání pouze jen za hotové a to za mnoho milionů ročně, poskytuje nám přiležitost, kteráž nemá žádný jiný závod na západě a proto můžeme nabídnout Vám vždy lepší zboží za méně peněz než jinde.

Viditelný zřet našeho obchodu den ze dne jest příčina toho, že hledíme uspokojit přání a požadavky našich odběratelů. Nic nepřehánáme, každá věc se prodává podle zásluhy a každý odbor v našem nemravném závodě řídí se tímtož pravidlem, v každém jest výber úplný a naleznete tu vše, co se v něm požaduje. My prodáváme vše, co muž žena aneb děcko obléká, od hlavy až k patě, jako i mnohé jiné potřeby domácí, jako koberce, draperie, líné zboží, klenoty, atd.

Žádáme Vás, aby jste považovali náš store za své shromáždění když jste v městě. My víme že se vám to vyplatí u nás kupovati. České prodáváče naleznete v každém oddělení. BOSTON STORE OMAHA. J. L. BRANDEIS & SONS, maj. N. W. Corner 10th & Douglas St. Zvrme vás aby jste ustanovili si náš závod co místo kde se sejdete, kde si ošopínete, dopis napíšete a vůbec kde vykonáte vše co třeba, kde se umyete, svůj lůně pošlete, své pakličky oddáte a kdykoliv během denní doby sobě odpčinete. My odtímte vaše pakličky a dáme vám na ně checky bez výbavy. Pro řádné vydržením sviatim přijímáme pokoj. O. D. KIPLING, roh 13. a Farnam. Domovní práce i tiskácký obchod.